

Καφές και ντεκαντάνς

ΚΟΣΜΑΣ

ΒΙΔΟΣ

Γράψαμε μπόλικα χιλιόμετρα, περάσαμε από αρκετά χωριά και πόλεις εκείνο το Σαββατοκύριακο. Παραπρούσα παντού το ίδιο (γνωστό, θα μου πείτε) φαινόμενο: φίσκα οι καφετέριες. Οπως και στην Αθήνα. Καθισμένοι ο ένας δίπλα στον άλλον, άνθρωποι όλων των πλικών (πολλοί οι νέοι), καθένας με έναν καφέ μπροστά του, ατένιζαν το ανέλπιδο τίποτα. Ανέκφραστοι, σαν ταριχευμένοι. Παντού μια αιοθησ ακινοίας, πλήντες και βαρεμάρας. Η μοναδική κίνηση προερχόταν από την οθόνη της τηλεόρασης: ποδόσφαιρο, Φουρθιώτης, μια διαφήμιση με τον Παρτσαλάκη να αγκαλιάζει τη σόμπα των ονειρών του. Όλα τα άλλα μαρμαρωμένα, τυλιγμένα στη δύσσοση αχλύ που δημιουργούσε ο καπνός των τσιγάρων που έκαιγαν παρατημένα στα τασάκια. Δίπλα στα τασάκια, ποτήρια και φλιτζάνια με κατακόκκινα αποτυπώματα γυναικείων χειλιών, με τα υπολείμματα του αφρού από τον καφέ που έχει αρχίσει να ξεραίνεται σχηματίζοντας μια απδιαστική κρούστα στην περίμετρο, με δαγκωμένα (από αμυχανία ή από νεύρα) καλαμάκια.

Θα μπορούσε να είναι σκηνή από κινηματογραφικό μιούζικαλ ενός σύγχρονου, παρακμιακού Δαλιανίδη, ένα από εκείνα τα πλάνα όπου, αν και ακούγεται μουσική, όλοι κάθονται απόλυτα ακίνητοι και ανέκφραστοι, σαν κούκλες βιτρίνας. Ή ένα installation από τα δεκάδες που φιλοξενούνται στα μεγάλα μουσεία μοντέρνας τέχνης και έχουν ακαταλαβίστικους τίτλους: «The end 1967 μ.Χ(ριστίνα)», «Απόδραση και ένα νεκρό ονειροπούλι για κεφάλι», «Death in Legoland, αφύπνισης;». Θα μπορούσε να είναι και στιγμότυπο από την καταστροφή του πλανήτη. Οι γύρω δρόμοι έρημοι. Ολος αυτός ο κόσμος, καταδικασμένος, θαρρείς, να περάσει την υπόλοιπη ζωή του συνωστισμένος-ναρκωμένος στα ελάχιστα τετραγωνικά μέτρα ενός ιδιόμορφου στρατοπέδου συγκέντρωσης. Ιδού οι βλαβερές συνέπειες του καφέ: ο εξωτικός, καβουρντισμένος σπόρος, που υποτίθεται πως μας αφυπνίζει, τελικά μάλλον καταστέλλει τις λειτουργίες μας.

Ανίκω στους λίγους Ελληνες που μπορούν να ζήσουν χωρίς το μαυροζούμι. Στους ελάχιστους μη εξαρτημένους. Ισως επειδή ποτέ δεν είχα ανάγκη από την καφετίνη για να ξυπνήσω. Άλλα και επειδή φοβάμαι τις εξαρτήσεις, προσπαθώ να μνημένω στις παγίδες τους

– την είχα πατήσει με το τσιγάρο, αλλά τα κατάφερα, το έκοψα. Γι' αυτό ποτέ δεν μου άρεσε η εξάρτηση των πολλών από τον καφέ όπως τη βιώνουμε στην Ελλάδα και κυρίως όπως διαμόρφωσε την κοινωνική συμπεριφορά μας, τον τρόπο διασκέδασης, τον τρόπο ζωής μας. Ναι, τείνω να πιστέψω πως το εθνικό διεγερτικό μας επιδείνωσε την όποια τάση μας για νωθρότητα. Όλη μας η διασκέδαση έγινε ένα «πάμε για καφέ»: Πάμε σε μια μίζερη (συχνά) καφετέρια, όχι πολύ καθαρή και άθλια διακοσμημένη, όπου απαγορεύεται, δηλαδή επιτρέπεται, το κάπνισμα, για να περάσουμε μερικές ώρες ακίνητοι, κοιτώντας τους περαστικούς και τους άλλους θαμώνες. Ή κουτσομπολεύοντας. Στην καλύτερη των περιπτώσεων, παίζοντας τάβλι.

Η καφετέρια έγινε ο ναός για την απαραίτητη κυριακάτικη, αν όχι καθημερινή, προσευχή μας. Μας βλέπεις, ακόμη και στις εκδρομές μας, πιο πολύ να ενδιαφέρομαστε να βρούμε ανοιχτή καφετέρια παρά να δούμε τα αξιοθέατα της περιοχής που επισκεπτόμαστε. Τι κι αν φοράμε φόρμες, αθλητικά παπούτσια και αντιανεμικά μπουφάν, στην κορυφή ποτέ δεν θα ανεβούμε, στην καφετέρια που βρίσκεται στους πρόποδες του βουνού θα περάσουμε την ημέρα. Από εκείνη θα ξεκινήσουμε, σε εκείνη θα επιστρέψουμε αμέσως μετά το μεσημεριανό φαγητό. Καταδικάζοντας τα παιδιά μας να παίζουν ανάμεσα στα τραπέζια, να εισπνέουν τους καπνούς από τα τσιγάρα μας, εκπαιδεύοντάς τα ώστε να γίνουν οι θαμώνες του μέλλοντος.

Τείνω να πιστέψω πως το εθνικό διεγερτικό μας επιδείνωσε την όποια τάση μας για νωθρότητα

για δύλη την οικογένεια, συχνά τού τολλήσαμε δίπλα και μια τσουλήθρα και μερικά μπαλόνια και το βαφτίσαμε «παιδότοπο», δίνοντας ακόμη ένα άλλοθι στον εθισμένο γονιό να το επισκέπτεται ξανά και ξανά, για να παίξουν τα παιδιά. Αυτές είναι οι βλαβερές συνέπειες του καφέ ή, μάλλον, της κατάκρησης του καφέ όπως τις βλέπεις σε κάθε βήμα σου σε αυτή τη χώρα: Ο εθισμός μας όχι σε μια ουσία ή σε μια γεύση, αλλά σε μια αιοθητική παρακμιακή και μίζερη. Η ταύπιση του «ξεκουράζομαι», του «ψυχαγωγούμαι», του «χαλαρώνω», του «συναναστρέφομαι» με το μπρυκάζω ναρκωμένος την πλήξη μου. Και όμως, οι επιστήμονες επιμένουν ότι η καφετίνη μάς ξυπνάει. ●
kvidos@tovima.gr, kosmasvidos@gmail.com